

Sisävesisiikaa ohutlankaisilla verkoilla

RISTO JUSSILA

Siaanverkottajan vuosi järvillä koostuu neljästä hyvästä sesongista, jotka ajoittuvat kevääseen, kesään, loppusyksyyn ja alkutalveen. Saalisvarmuus kohentuu tuntuvasti, kun verkot ovat riittävän ohutlankaisia.

■ Järvillä kesän paras siianpyynti verkkovälinein ajoittuu lämpöisimmän veden aikaan. Hautovan lämmin vesi, joka houkuttelee kesälomalaiset rannoille pulikoimaan, karkottaa yhtä varmasti siikaparvet kauaksi lämpöisiltä alueilta.

Siikojen joukkopako viileään johtuu veden kerrostumisesta, mikä alkaa pikku hiljaa juhannuksen korvilla ja etenee helteaaltojen myötä nopeasti. Pintavesi lämpimää, sen alle kehittyä harppauskerros, jonka jälkeen alkaa selvästi viileämpi alusvesi.

Kylmää tai ainakin viileää vet-

tä suosiva siika elää kesän kuumimman ajan alusvedessä. Se liikkuu penkkujen reunoilla eri syvyyksillä, myös aivan harppauskerroksen alla, mutta ei nouse kellarimaisesta viileydestä tutkimaan rantojen uimapukumuotia.

Kesä- ja heinäkuun vaihde on usein taitekohta, jonka jälkeen siikat sukeltavat syvempään. Toisaalta juhannuksesta viikon tai kaksi eteenpäin eletään järvivesillä päivänkorentojen voimakkaan kuoriutumisen aikaa, jolloin runsas hyönteisravinto houkuttelee siikojä pysymään ran-

noilla ja pintavesissä.

Sisävesien verkkokalastajalle päivänkorentojen kuoriutumiskausi juhannuksen paikkeilla ja hieman sen jälkeen merkitsee joissakin järvissä siikasaaliita jokisuista, karikoilta, rannoilta ja matalikoilta. Lapissa pikkusiika pysyy monin paikoin rantavesissä läpi kesän, mutta tämä koskee lähinnä hidaskasvuista tuppsiikaa.

Verkot lasketaan keskikesän pintasesongin aikaan matalille rinteille ja pyytöjen tulisi olla mahdollisimman ohutlankaisia ja täysin puhtaita. Päivä antaa toisinaan paremmin saalista kuin yö ja ainakin vähemmän haukia. Ikävän totta silti on, että siika väistää keskikesän valossa taitavasti verkkoa matalassa vedessä.

Monissa vesissä siikat eivät nouse juuri lainkaan päivänkorentojen houkuttelemina pintavesiin. Syynä voi olla hyönteisravinnon vähäisyys, kilpailevien lajien runsaus pintakerroksissa tai veden lämpötilan nousu sen verran korkeaksi, että syvän vii-

leys houkuttelee enemmän kuin lämpöisessä tarjolla oleva pinta-ravinto.

Jos juhannuksen jälkeinen aika antaa karikoilta ja jokisuista siikaa, se on kooltaan pääosin pientä tai keskikokoista. Isot körillät viihtyvät heti alkukesästä paremmin viileässä, jota varsinkin suurjärvilla riittää alkukesällä laajalti. Se vaikeuttaa siikojen löytämistä.

Huippukausi

Mitä pitemmälle kesä etenee, sitä syvemmälle ulottuu harppauskerros. Se rajaa siikojen elinalueita ja helpottaa saantipaikkojen löytämistä. Samoin mitä kuumemmaksi vesi lämpiää, sen voimakkaampaa on veden kerrostuminen ja sitä selkeämmin siikaparvet viihtyvät syvässä.

Viimeistään heinäkuun loppupuolella koittaa järvivesillä tämä kesän huippukausi. Riesa sekakaloista on vähäinen, joten peliin voi heittää ohutlankaisimmat verkot. Alusvedessä ei ole juuri muita lajeja kuin mateita, jotka eivät ole pahimpia verkonrepijaita.

Syvältä pyynnin hyvänä puolelta on myös kalojen säilyminen viileässä tuoreina ja jopa hengissä, vaikka nostajan nahka punoittaa helteestä.

Monissa vesissä syvänsesongin erikoisuutena on, että saalista tulee päiväsaikaan paremmin kuin yöllä. Verkot laskeaan aamulla ja otetaan ennen iltaa pois. Kirkas auringonpaiste ei heikennä saalista, sameassa vedessä se voi myös lisätä sitä.

Verkon sopiva korkeus on 3 metriä, mutta 5-metrinen kurrkottaa vielä ottavammin rinteestä ylöspäin. Erityisesti korkeissa

Päiväpyynnin tulosta heinäkuisena hellepäivänä.

verkoissa löysä ja kevyt pauloitus on tärkeää, eikä verkkoja ole syytä laskea pitkänä jatana, joka lisää liinojen kireyttä. Lasku yksi kerrallaan, solmimatta verkkoja toisiinsa, on saalisvarmin, mutta toisaalta työläin tapa.

Yksitellen tai enintään kahden verkon letkoissa tehty lasku "tuottaa" pyyntiin useampia verkon päitä. Arkana kalana siika jää helpommin verkon päähän kuin kireämmällä olevaan keskiosaan. Verkon pää joustaa siian kuonon edellä huomaa-

mattomammin pussille ja lisää tarttumista.

Toisaalta myös kalan potkuisa verkon pää joustaa ja liikkuu, jolloin iso köriläs ei saa revittyä edes ohutlankaista verkkoa hevin rikki, mutta pahentaa tarttumistaan.

Siikaverkon sopiva lankavahvuus on 25–40 mm verkoissa 0,12–0,15 mm, 45 mm verkossa 0,12–0,17 mm, 50 mm verkossa 0,15–0,17 mm ja 55 mm verkossa 0,17 mm. Solmuväleillä 25–35 mm verkotetaan kääpiöitynyttä tuppisiikaa eli murokasta.

Puhdasta siikaa pyydetessä 0,15 mm on paras yleisvahvuudeksi. Jos käytetään lankavahvuutta 0,17 mm ja verkot laskeaan pitkäksi, kireälle vedetyksi jatakasi toisiinsa solmittuina, pyytävyyks kärsii rajusti.

Mikäli varastosta löytyy lankavahvuudelta 0,12 mm verkkoja, kesän syvänsesongin aikana ihanneaikaa niille. Saalis parane vääjäämättä. Joskus olen kokeillut 0,10-lankaisia ja tämä sietämättömän herkästi joka paikkaan takertuva hämähäkinseitti on todella uskomaton siianpyytävä. Mutta se on niin hankala, ettei parantunut saalis

Siikaverkon solmuväli järvilla

■ Jos vesialueella on läpi vuoden ja kaikkiin paikkoihin ulottuva minimisolmuväli, siianpyytävä käyttää lähes aina pienintä sallittua solmuväliä. Usein se on 45–55 mm, joka on perusteltu ja hyvä monille lajeille, mutta ongelmallinen siianpyynnissä. Pahimmillaan 50–55 mm verkot eivät anna siikaa lainkaan.

Pulma johtuu ravintokilpailun vuoksi syntyvästä siian heikosta kasvusta alkuajoikojen paremman kasvun jälkeen. Ainakin särki, muikku ja kuore syövät samoja sapsuskoita kuin siika. Liian suurten istutusmäärien vuoksi myös lajin sisäinen ravintokilpa voi rajoittaa kasvua.

Siialla on usein ikään kuin tietty vesistökohtainen optimikoko, jonka se saavuttaa kalataloudellisesti järkevässä ajassa, mutta

jonka jälkeen kasvu taantuu voimakkaasti.

Jos siika ei tämän optimikoon saavutettuaan vielä takerru pienimpään sallittuun verkkojen silmäkoon, tilanne on hankala. Istutuksille on vaikea saada hyvää tuottoa ja vesistön kasvupotentiaali jää vajaa-käyttöön. Jos istutukset edelleen jatkuvat, kasvu vain taantuu, koska entisetkin siat ovat vielä vesistössä napsimassa ravintoa.

Varsinkin Itä- ja Pohjois-Suomessa luontaisesti lisääntyvä tuppisiika eli murokasta on neljävitosisia tai suuremmilla aivan toivoton pyytävä. Nämä tyypillään vaellussiikaa edustavat kannat kasvavat nopeasti muutaman vuoden, mutta kun mätä ja maitia alkaa muodostua, energia menee niiden tuottamiseen ja kasvu tyrehtyy. Tuppisiikaa verkotellaan 20–35 mm verkoilla.

Arvokaloista siikaverkkoihin tarttuu keväällä ja syksyllä rannoilta alamittaisia taimenia ja järvilohia sekä talvella syvemmältä pyydetessä pieniä kuha, taimenia ja järvilohia. Varsinkin taimen menestyy kehnosti siellä, missä siian verkkopyynti on runsasta.

Kuhan ja siian osalta verkkopyynti on mahdollista järjestää järvilla niin, että kuhat eivät jää ennen aikaan siikaverkkoihin. Keväällä jäiden lähdettyä sekä syksyllä kutuaikana kuhaa ei juuri esiinny alle viiden metrin vedessä, josta siikoja verkotellaan. Heinä- ja elokuussa taas siikaa voi verkottaa rauhassa syvänteistä, koska lämpimässä viihtyvä kuha vetäytyy niistä pois.

Muina vuodenaikoina siika ja kuha viihtyvät osittain samoilla alueilla.

mielestäni enää korvaa lisääntyneitä käyttöongelmia.

Syvännesesonki jatkuu niin pitkään, kunnes veden kerrostuneisuus alkaa purkautua. Keski-Suomen korkeudella siikasaalet syvästä voivat heiketa pienillä järvilla jo elokuun puolivälissä ja suurjärvilläkin loppukuusta.

Elokuun puolivälissä, sorsanmetsästyksen alkaessa, esiintyy joissakin vesissä siikaparvien nousua karikoille ja hiekkarannoille matalaan hyönteisravinnon houkuttelemana.

Karikkosiikoja kudulta

Kesän syvännesongin jälkeen siikaa tulee edelleen syvän penkoilta, mutta kalantulo heikentyy viimeistään syyskuussa. Jos järven siikakanta on heikohko, saalis voi jäädä syyskuussa pelkkiin vesitippoihin verkonsilmissä, koska siiat ovat levittäytyneet kesää laajemmille laituille.

Mutta verkkopyytäjän seuraava etappi, siian kutu, siintää jo.

Koko sisävesien mittakaavassa ja eri siikatyytit mukaan lu-

kien ensimmäiset kutevat syyskuussa ja viimeiset jään alle joulukuussa. Onneksi tilanne ei käytännössä ole näin sekava. Pääosa sioistamme kutee noin 2-3-asteisessa vedessä normaalisuurensa lokakuun puolivälissä marraskuun loppupuolelle.

Ennen kutua siiat voivat vierailta muikun kutupaikoilla syömässä muikun mätää. Muikku kutee yleensä hieman ennen siikaa.

Osa sioista on jokikutuisia, osa kutee rannoilla. Maamme järviin istutetuista sioista valtaosa on planktonsiikaa ja alkupeältään jokikutuisia Koitajoen kantaa. Tankkiautosta järviin kipattu Koitajoen planktonsiika ei yleensä vaella kutuaikana jokiin. Rannoille se kuitenkin nousee ja ainakin osa myös kutee, vaikka mätä tuhoutuu seisovassa vedessä. Jokivesissä verkotus on useimmiten kielletty.

Tyypillisiä eri siikatyyppien kutupaikkoja järvilla ovat karikot, pintaan yltävät matalikot, saarten kiviset tai hiekkaiset rannat ja kaikenlaiset kovet pohjat millä tahansa rannoilla. Virtaavat, matalat ja kovapohjajai-

Siika kuolee verkossa helposti, mutta syyskylmillä kala ei pilaannu.

Siian kutuaikaan verkot viritellään veteen ranta-matalasta lähtien.

set salmet, jokisuut ja voimalaitosten edustat voivat myös olla kutupaikkoja. Mutapohjia ja vesikasvillisuusalueita kutusiika osaa välttää, koska mätä tuhoutuu siellä herkimmin.

Itä-Suomessa, Kainuussa, Kuusamossa ja Lapissa esiintyy jokikutuisia kantoja, joita verkotetaan järvistä kutujokien tuntumasta, kun parvet nousevat kudulle ja poistuvat joista. Pohjoisessa tämä tapahtuu jään päältä, etelämmässä sulasta vedes-

TOIMIVAT JA TAKUUVARMAT SHIMANO -YHDISTELMÄT

Aktiivikalastajan ykkössetti CX-kela & HYPERLOOP-vapa

Kelana takajarrullinen CX: • Heittämistä helpottavat QF II -ominaisuudet
• Siiman kiertymistä vähentävä Power Roller • Alumiinipuola • Kaksi kuulalakaeria. **Vapana huippuluokan Hyperloop:** • Materiaali vahvistettua Carbon-kuitua • Laadukas korkkikahva • Miellyttävästi muotoiltu kelakiinnike

Kesäkalastajan kokonaispaketti AX-kela & XFX-vapa

Settiin kuuluu myös Rapala Minnow Spoon -ruohikkouistin sekä 150 m laadukasta siimaa (0,30 mm)

Kelana takajarrullinen AX: • Heittoa helpottava QF II -sormisankalaukaisin • Kuulalakaerointi koneisto • Alumiinipuola
Vapana luotettava XFX: • Pituus 200 cm

Maahantuonti ja markkinointi: Normark Suomi Oy

NORMARK

PL 17, 41801 Korpilahti, puh. (014) 820 711, email: info@normark.fi

tä. Jokien suualueilla pyynti on yleensä kielletty, mutta saalista saa vähän kauempaakin.

Siika kutee järvillä rantamatalasta viidenkin metrin syvyyteen. Oma kokemukseni eri vesistöistä on, että valtaosa kudusta tapahtuu alle kolmen metrin vedessä ja usein metrisiä tai allekin.

Toinen asia tietysti on, että siika on aivan matalassa vain kutiessaan ja itse kututapahtuma livahtaa nopeasti ohi. Verkkojen virittäjä katselee kutua

siksi laajemmalti ja miettii verkkoapaikat sen mukaan.

Ennen kutua kutupaikoilla liikkuu ns. viistesiiikoja. Verkkoja ei heti laiteta matalaan, vaan muutamien metrien syvyyteen kutumatalan reunoille.

Kutu alkaa koirassiikojen ilmestymisellä kutupaikoille. Ne tunnistaa pään ja kylkien karkeudesta. Koiraat partioivat alueella laajalti.

Siikasaalista kudulta. Suurilla järvillä Etelä- ja Keski-Suomessa siika kutee usein vasta marraskuun puolella.

Naaraat tulevat joukolla paikalle yleensä vasta, kun taivaalta tippuu räntää tai lunta. Silloin alkaa kiivain säpinä ja itse kudun tapahtuessa siit liikkuvat lyhyen aikaa aivan matalassa alle metrin vedessä.

Kudun etenemistä voi arvailla karkeiden kalojen osuudesta, maidin juoksemisesta koiraista, rantojen riitteestä tai lumisateesta sekä kalojen saantisyyvyydes-

tä. Kun verkkojen rannanpuoleisista päistä alkaa tulla saalista, pyydöt viritellään aivan rannasta syvempää kohti tai loivasti viistoon, jolloin verkkoa saadaan jäämään enemmän matalaan.

Kutua kiihdyttää nopeasti kylmenevä sää, kun taas lämpimien etelävirtausten seurauksena homma lopahtaa ja parvet tuntuvat tykkänään kaikkoavan.

Monissa järvissä ei näytä olevan erityisiä kutupaikkoja. Istukassiat huitelevat ympäri järveä kovilla rannoilla. Tuulen merkitys voi silloin olla suuri, koska siikoja tuntuu ainakin oman kokemukseni mukaan kertyvän parhaiten tuulisemmille rannoille, jos ne muuten ovat sopivia. Myös saarten sokkeloissa laineista kuohuva rantakivikko vetää usein siikoja paremmin kuin peilityni tausta.

Tietyt hyvin saalista antavat kutupaikat järvillä ovat mielestäni enemmän luontaisten kantojen kutuun liittyvä ilmiö. Luontaista lisääntymistä tapahtuu eniten Pohjois- ja Itä-Suomen järvissä.

On tärkeää tietää, että iltapäivä, iltahämärä ja alkuilt ovat kalojen kiivaan liikkumisen aikaa kutupaikoillaan, joten verkot on syytä viritellä pyyntiin hyvissä ajoin.

Toinen vaihtoehto on laskea ne aamulla ja nostaa iltapäivällä. Jos pyyntiä halutaan jatkaa, kalat poistetaan ja verkot laskeaan uudelleen. Likaiset verkot pitää ensin huuhdella, sillä ne eivät kalasta kunnolla.

Moni aloittelija tekee virheen viritellessään siikaverkot veteen vasta iltahämärässä, jolloin menetetään osa hyvää pyyntiaikaa. Yöllä pyydyksiin eksyy myös haukia, joita päiväpyynti tuottaa vähemmän.

Kutusiian verkotuksessa lankavahvuudeksi kelpaa 0,17 mm tai mieluummin 0,15 mm. Kutuessaan siika ei ole aivan niin herkkänokkainen kuin muulloin. Jos haukia esiintyy paljon, liinavauriot pienentyvät 0,17-lankaisella ja päiväpyynnillä.

Siian tuulastusta harrastaneet tietävät, että sioilla on kutupaikoilla liikkeessaan taipumus uida ennen kutua hämmästyttävän pinnassa, vaikka alla on vettä jopa kymmenen metriä. Verkoissakin siikoja on usein korkealla, jos liina vain ulottuu lähelle pintaa. Joten korkea verkko on eduksi varsinkin nopeasti syvenevillä rannoilla.

Myös rantamatalassa siikaverkkojen pyytävyys parantuu, kun verkko on korkeampi kuin veden syvyys. Yläpaula kelluu silloin pinnalla, eikä liinassa ole kireyttä. Se lisää sotkeutumisia, mutta haittapuolena on löysän liinan takertuminen pohjakiviin tuulella.

Penkkasiikoja alkutalvella

Jos talvi ja kantavat jäät tulevat syksyllä nopeasti, verkottaja löytää siikoja vielä kutupaikkojen tuntumasta. Siika syö lajitovereidensa mätää. Verkoja ei lasketa aivan matalaan, mutta lähelle kutupaikkoja matalille penkoille.

Kainuussa, Kuusamossa ja Lapissa esiintyy jokikutuista siikaa, jota verkotellaan jään alta jokien tuntumasta siikojen noustessa kudulle ja poistuessa sieltä. Joinakin vuosina se voi olla mahdollista myös Itä-Suomessa maan keskiosien korkeudella.

Normaalijärvillä lauha syksy ja myöhään tuleva kantava jääkansi puoltavat verkkojen viritämistä heti kättelyssä syvempään veteen rinteille ja penkoille. Alkutalven ykköspaikkoja ovat syvien vesien keskellä olevien pakkojen rinteet, matalikkojen reunat, karikoiden syrjät eri korkeuksilta, usein aivan tavalliset syvänteiden rinteet.

Sopivaa kalapaikkaa haetaan virittämällä verkkoja eri syvyyksille muutamista metreistä jopa 25 metriin. Saaliin perusteella arvioidaan sopiva pyyntisyvyys

Kevättalven viimeisillä jäillä siikaparven voi tavoittaa karikoiden rinteiltä matalasta vedestä.

ja verkot järjestetään tarvittaessa uudestaan jään alle.

Talviverkon sopiva korkeus on kolme metriä. Viisimetrisenkin pelaa, mutta on selvästi hankalampi. Vitoseen uponnut iso hauki saattaa myllätä kevytpaulaisen verkon laakista sellaiseen myttyyn, että näpit jäävät viimassa ennen kuin verkko on selvä.

Lankavahvuuden merkitys on suurimmillaan talvella. Ensijäillä vahvuus 0,17 mm on kohtalaisen hyvä ja runsashaukaisissa vesissä ehkäpä järkevin liinattapioiden pitämiseksi kohtuullisina.

Jos parasta lankavahvuutta arvioidaan pelkästään siikasaa- liin perusteella, vahvuudet 0,15 ja 0,12 mm antavat parhaiten kalaa. Yleisvahvuudeksi talvi- pyyntiin 0,15 mm on paras. Se kestää haukia jotenkuten, antaa hyvin siikaa ja on helpompi käsiteltävä kuin huippuohut 0,12-lankainen.

Liinan värillisuus helpottaa ohutlankaisen verkon käsittelyä huomattavasti. Tumman punainen näkyy talven vähässä valossa hyvin, eikä vähennä saalista.

Pelkkä lankavahvuus ei muuten kerro koko totuutta verkon

4 5 6 9.9 15 25
4-tahti

2.5 3.3 4 5 6 8 10 15 20
2-tahti

Mariner - hiljainen kalakaveri

- Marinerin maailmankuulua laatua ja luotetta vuutta? Kyllä!
- Pehmeä ja lähes äänetön käynti? Kyllä!
- Huikeat säästöt polttoainekuluissa? Kyllä!
- Markkinoiden helppokäyttöisin perämoottori? Kyllä!
- Kevyt ja tehokas, hyvin kalastukseen sopiva? Kyllä!

Useimmat tietävät veneilyn olevan hauskaa, mutta nyt tätä iloa kannattaa täydentää uudella Mariner-moottorilla. Valitessasi Marinerin saat huolettoman, hiljaisen ja erittäin ympäristöystävällisen "kalakaverin". Pääset nauttimaan veneilyn puhtaasta, äänettömästä ja samalla polttoainetta säästävästä menosta.

Mariner antaa täyden vastineen rahoillesi - Kyllä!

Maahantuojaja:
Vator Oy
Puuskarinne 8, 00850 Helsinki

www.vator.com

Runsas puoli-toistakiloinen siika heti jäiden lähdettyä järven tuuliselta rannalta.

Värillinen liina helpottaa ohutlankaisen verkon käsittelyä etenkin talvella vähässä valossa.

siianpyytävyydestä. Varsinkin korkeudeltaan 3-metrisissä yläpaulan tulee olla riittävän kevyesti kantava, ettei se kiristä liinaa aitamaisen jäykäksi. Myös alapaulan keveys parantaa verkon joustokykyä ja lisää saalista.

Herkkähäipiäinen 0,12-lankainen on puolestaan parhaimmillaan alkutalven jälkeen, kun jää on vahvistunut ja lumipeite pimentänyt vesimaailmaa entisestään. Siikojen liikkuvuus vähenee ja ne jäävät alkutalvea heikommin pyydyksiin, mutta seitinohut verkko naruttelee siikoja vielä silloinkin.

Mitä pohjoisemmaksi ja vahvemman lumen alueelle menään, sitä enemmän talviverkko painottuu ensimmäisille ja viimeisille jaille. Etelän suurilla ja vähälumisemmilla järvillä siikaa saadaan paremmin läpi talven.

Varsinkin talvipyyntissä on kaikilla syytä välttää verkkojen liittämistä toisiinsa pitkiksi letkoiksi, vaikka se nopeuttaa kokemista. Muutamaa verkkoa pidettäessä ne pyytävät parhaiten yksitellen.

Perussyynä siikojen huonoon sotkeutumiseen verkonliinaan niin kesällä kuin talvella on siian rakenne. Siltä puuttuvat tyystin terävät, liinaan herkästi tarttuvat ulokkeet. Siialla ei ole teräviä hampaita, karkeita kiduskansia, teräviä selkäpiikkejä ja sen leukojen suippo ja lyhyt muoto vähentää takertumista.

Pysyäkseen verkossa siian pitää tarttua liinaan suupielen poimusta tai työntä verkonsilmään niin syvään, että jää kiinni kiduskansiensa takaa tai evis-tään.

Uinniltaan siika on notkea ja vilkkaasti liikkuva laji, joka ei viihdy samassa paikassa. Alt-

tius takertua verkkoon on kuitenkin sen verran huono, ettei nopea ja runsas liikkuminen korvaa huonoa takertumista.

Erityisesti talvella, kun ravinnon tarve vähenee ja sen myötä liikkuminen, siika on tarkkanokkainen liinoille. Haukiverkon lankavahvuuksiin siika ei tahdo tarttua keskitalvella lainkaan.

Kevättalvella lumen ohuessa ja jään alkaessa lopulta ohentua siika alkaa liikkua mateen kutupaikoilla karikoilla, pakoilla, virtojen liepeillä ja rannoilla talvea enemmän. Matalassa siika liikkuu usein aivan jään alla. Kun verkon saa ulottumaan lähelle jäätä, saalis voi petraantua. Yläpaulan kiinnijäätymisen vaara jäähän on lopputalvella pienempi kuin alkutalvesta.

Itä-Suomen niissä järvissä, joissa esiintyy runsaasti pienikokoista tuppisiikaa, voidaan verkotella myös syvänteiden päältä aivan jään alta, kun verkot laitetaan kannatukseen. Tuppisiika keraantuu jään alle syömään kuoreita ja seassa on myös isompia, mutta siikatyyppiä edustavia hopeakylkiä.

Karikoiden ja rantojen lisäksi siikaa saa aivan lopputalveen asti myös selkävesiltä pakkojen ja matalikkojen rinteiltä vähän syvemmästäkin. Siiat liikkuvat vilkkaasti ja oikukkaasti, joten

parven osuminen verkkoon vaatii tuuria.

Rantasiikojen jäiden lähdettyä

Siianverkottajan sesongeista lyhyin koittaa välittömästi jäiden lähdettyä. Tai oikeastaan se alkaa, kun pääosa järvestä on vielä jäässä, mutta salmiin, lahtiin tai rannoille aukeaa laajempia sulia kohtia, joihin pääsee veneellä.

Avainpaikka löytyy jään reunasta. Siat puljaavat sulan reunassa ja pysyvät varsinkin matalassa mieluusti jään alla.

Sulavasta jään reunasta vajoaa veteen lumessa esiintyviä pieneliöitä. Seassa voi tietysti olla satunnaisia isompia hyönteisiä ja paikka voi vetää puoleensa myös pikkukaloja, joita isommat siat jahtaavat. Eläinplanktonia kehittyä ensimmäiseksi rantojen lämpimiin vesiin ja sekin houkuttelee siikoja.

Verkkojen olisi hyvä ulottua mahdollisimman lähelle jäätä. Pyytöjä siirrellään jatkuvasti jään sulamisen mukana ja joskus olen kokeillut myös verkon mentävän uran lyömistä jäähän tuuralla veneestä. Jään alta siikoja, mutta myös haukia ja muita kaloja, tuli paremmin kuin jään reunasta.

Tuulen pyyhkäistessä jäät mennessään siikoja verkotelaa rannoilta. Kivikot, karikot, matalikot, niemenkärjet, hiekkapohjat ja aivan tavalliset rannat ovat saamapaikkoja. Muikun- ja siianpoikaset ovat juuri kuoriutuneet, eikä muita yhtä pieniä kalanpoikasia rannoilla tähän aikaan vuodesta ole. Siikaparvet harventavat näitä vastakuoriutuneita.

Kaikissa vesissä siikaparvet eivät ilmesty yhtä hanakasti rannoille. Jos näin on, siikoja etsitään syvän ääreltä matalikkojen ja karikoiden rinteiltä, ehkä syvästäkin. Saaliit voivat olla ensimmäisinä jäättöminä päivinä mahtavia, kun valo on laittanut siikaparvet uimaan.

Jäiden lähdon jälkeinen siikasesonki on yleensä huipussaan muutamina jäiden lähdon jälkeisinä päivinä, mutta säilyy kohtalaisena jokusen viikon. Sen jälkeen siikaa saa rannoilta paljon huonommin.

Suurena ongelmana ovat hauet, joita jää tuskallisen runsaslukuisesti verkkoihin. Keväälläkin siikaverkon tulisi olla ohutlankainen, mutta terävähampaiset hauet jarruttavat intoa heittää ohutlankaisia peliin.

Itse olen siirtynyt jäiden lähtessä päiväpyyntiin, mikä vähentää haukien määrää rajusti. Vien verkot aamulla aikaisin veteen ja haen pois hyvissä ajoin ennen iltahämärää. Saalista tuntuu tulevan yhtä hyvin kuin yöllä, ellei paremmin.

Päiväsajan vähähaukaisuudessa on sekin hyvä puoli, että kun haukia jää verkkoihin vähän, siat uskaltavat paremmin liikkua verkkojen lähellä. Verkossa potkiva hauki on ilman muuta pelätin sioille, ja toisaalta verkossa potkiva siika vetää haukia puoleensa.

Päiväpyynnin ansiosta pystyn käyttämään ohutlankaisia verkkoja. Vähäkivisillä rannoilla verkko pyytää kutuajan tapan hyvin erityisesti isoja siikoja, kun liinan korkeus on veden korkeutta suurempi, jolloin verkko hölly löysänä. Laitan vain yhden verkon kerrallaan pyyntiin ja pyrin laskemaan pyydykset vielä löysälle ja mutkille. Kiristämisen verkon päästä ei ole hyväksi.

Yleensä 1–4 metrin syvyys on hyvä, mutta eräällä hiekkarannalla saalista on tullut mainiosti, jopa reilusti yli kiloisia siikoja, 0,5–1 metrin vedestä.

Virittelen verkot tuulen puoleiselle rannalle, kun taas peilitynet rannat ovat kokemukseni mukaan jäiden lähdon jälkeen ainakin suurilla järvillä huonompia pyyntipaikkoja. Verkojen pitää lisäksi olla täysin puhtaat, koska siiantulo loppuu yleensä tykkäänään liinan limoituttua.